

Dayigə tɔnɔ kɔlɔ
PIYƐƐRI
na pɔpɔni tɪn
Dayigə tɔnɔ kɔlɔ Piyɛɛri na
pɔpɔni tɪn na bri dɪbam
kɔlɔ tɪn mɔ tɪntɔ

Piyɛɛri dɛɛn pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ o pa Wɛ nɔɔna balɔ na jagi ba wɔ Azi-balaŋa ni tɪn mɔ. Kɔ wai kɔ yi Pooli naa balɔ na tɔgi did-o ba tɔŋi tɪn mɔ bri-ba Wɛ kwɛrɛ kam. Ba ma na yaara ba na ki ba wɔ-didɔba dɪ Zezi tɪn ŋwaani.

Piyɛɛri nan pɔpɔni sɪ o pa ba na baari mɔ Zezi cwɛŋɔ kam wɔni, sɪ ba zigi kɛŋkɛŋ yaara yam maŋa ni, ni Zezi titi dɪ na yaari sɪ o pa dɪbam na vɪm te tɪn.

Piyɛɛri dɛ yigə o guli-ba ba na jigi tɪna yalɔ Wɛ tee ni Zezi na tigi yi o joori o bi tɪn ŋwaani.

O kaani-ba sɪ ba taa ŋwi dɪ wɔ-pɔŋo ni Zezi nɔɔna na maŋi sɪ ba taa ŋwi te tɪn. Ba maŋi sɪ ba lwɛni Zezi na ki te o yaara yam wɔni tɪn. O kwe-ba kwia dwi tɛri tɛri sɪ ba lwarɪ ba na wɔ ki te wɔŋo maama wɔni, sɪ balɔ na yɛri Zezi tɪn na ba kɛm-laarɔ tɪm sɪ ba dɪ ba ba zuli Wɛ.

¹ Amɔ Piyɛɛri wɔlɔ na yi Zezi Krisi tɪntɔŋnɔ tɪn mɔ pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ, sɪ a pa abam balɔ Wɛ na kuri sɪ á taá yi DI nɔɔna yi á jagi á vu á yi vɛrɛ yi á zɔvɛri Pɔn tɪ-niə yam wɔni, dɪ Galati dɪ Kapadɔsɪ dɪ Azi dɪ Bitini tɪ-niə yam maama wɔni tɪn.

² Dí Ko We mu de yigə DI kɪ DI wɔbɔŋa nɪ sɪ Dɪ kuri abam kɔntɔ, yɪ Dɪ tɔgɪ DI Joro kum ŋwaanɪ Dɪ pa á ji nɔn-ŋɔna balɔ na yɪ Dɪ nyum tɪn. We nan kɪ kɔntɔ sɪ kɔ pa á taá sɛ Zezi Krisi ni mu, sɪ Dɪ fɔgɪ abam Zezi jana kam na nuŋi tɪn ŋwaanɪ.

We wó pa abam yazurə dɪ yu-yoŋo kɔ ja gaali.

Dí na jɪgɪ tɪna We tee nɪ te tɪn

³ Pa-na dí taá kɪ We dɔlɔ na yɪ dɪbam Yuutu Zezi Krisi Ko tɪn le. Dɔntɔ mu tiini Dɪ yɪ ŋwana tu, yɪ Dɪ pa dí jɪgɪ ŋwɪ-dɔŋa, dɪ Dɪ na pɛ Zezi Krisi bi o yagɪ tɔbɔnɪ tɪn, yɪ dí taá jɪgɪ tɪna Dɪ tee nɪ maŋa maama.

⁴ Kɔntɔ mu dí ye nɪ dí wó ba dí jɔŋi wo-laaru tɪlɔ We na tiŋi sɪ Dɪ pa Dɪ biə tɪn. Wəənu tɪm kɔntɔ nan ba pɔɛ, yɪ tɪ ba cɔga, tɪ nan ba lɪrɪ dɪ. We tiŋi tɪntɔ mu Dɪ sɔŋɔ nɪ sɪ Dɪ pa abam.

⁵ Dɪ maa maɪ Dɪ dam dɪm Dɪ yɪrɪ abam, á na kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ Dɪ tɪn ŋwaanɪ, sɪ kɔ vu kɔ yɪ lɔgɔ baŋa tiim da yam, sɪ Dɪ laan jɔŋi abam jaja.

⁶ Kɔntɔ maa paɪ á jɪgɪ wɔpɔlo lanyɪranɪ, dɪ cam dwi təri təri ya zɪ maŋɪ abam zɪm yɪ kɔ pa á wɔ cɔgɪ maŋa fɪnfɪtɪn yɪranɪ dɪ.

⁷ Kɔ na yɪ cana yam kɔntɔ, kɔ yɪ sɪ ya maŋɪ abam mu ya nii á na kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ We te tɪn. Kɔ na yɪ sɛbu-sɪŋa, ba yəni ba maɪ mini mu ba ma maŋɪ-ka sɪ ba nii ka lana na? Abam nan na kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ We te tɪn tiini kɔ dwe sɛbu-sɪŋa kalɔ na wó ba ka cɔgɪ tɪn. Kɔntɔ tɪn, cam na maŋɪ abam yɪ á ta na zɪgɪ kəŋkəŋ, kú pa á na zulə dɪ tiə We tee nɪ maŋa kalɔ Zezi Krisi na wó joori o ba tɪn.

⁸ Abam yi ta wɔ nɛ-o, yi á nan so-o. Á maa kɪ á wɔ-dɪdɔba dɪd-o, yi á nan daa ta ba na-o lele kɔntɔ. Kɔ ma pa á tiini á jigi wɔpolo zanzan yi kɔ bá wanɪ kɔ ta dɪ nabiinɛ taani,

⁹ Wɛ na vrɪ abam ŋwɪa yi kɔntɔ mu yi kɔlɔ á na maɲɪ á kɪ á wɔ-dɪdɔba dɪ Wɛ sɪ á na tɪn ŋwaanɪ.

¹⁰ Faɲa faɲa Wɛ nijonɲɛ bam dɛɛn tiini ba kwaanɪ ba toɲɪ kɔ nɛ lanyɪranɪ sɪ ba lwarɪ Wɛ na wó vrɪ Dɪ nɔɔna bam te tɪn. Ba dɛɛn ma maɲɪ ba wuuri ba ta Wɛ na wó pa abam pɛɛri dɪlɔ tɪn.

¹¹ Zezi Krisi Joro kɔm maa wɔ ba tee nɪ yi kɔ pa ba wuuri ba lwarɪ nɪ Krisi wɔm wó ba o na yaara sɪ o laan daari o na paari-zulɛ Wɛ tee nɪ. Ba maa tiini ba kwaanɪ sɪ ba lwarɪ maɲa kam kɔntɔ dɪ kɔ na wó kɪ te tɪn.

¹² Wɛ dɛɛn ma pa Dɪ nijonɲɛ bam lwarɪ nɪ, Dɪ na pɛ-ba kwɛrɛ kalɔ tɪn, kɔ dai ba titɪ ŋwaanɪ, kɔ yi abam ŋwaanɪ mu. Ba dɛɛn na brɪ cɪga kalɔ tɪn mu yi Zezi kwɛr-ywɛɲɛ kalɔ o tɪntɔɲna bam laan na toɔlɪ ba brɪ abam zɪm tɪn. Baɲa-Wɛ mu pɛ Dɪ Joro kɔm ba bantɔ te, yi ba wanɪ ba brɪ abam kwɛr-ywɛɲɛ kam kɔntɔ. Wɛ malesɪ sɪm dɪ nan lagɪ sɪ sɪ lwarɪ cɪga kam kɔntɔ kuri na yi te tɪn.

Wɛ na lagɪ sɪ dí taá jigi wɔ-pɔɲo te tɪn

¹³ Abam nan fɔɲɪ á ja á wɔbɔɲa, sɪ á taá ma tɔɲɪ á pa Wɛ. Pɪɪnɪ-na á titɪ sɪ á tɪɲɪ á tɪna maama wɔɲo kɔlɔ Wɛ na wó ba Dɪ pa abam zaanɪ tɪn baɲa nɪ, maɲa kalɔ Zezi Krisi na wó joori o ba tɪn.

14 Taá se-na á Ko We ni. Á daa yi taá ηwi nu á deen na wu lwaru We ciga kam yi á fra zuuru wo-yooru tilu tin.

15 Á nan taá ηwi di wu-pono wono maama wuni, nu á Ko We dilu na bəni abam si á taá yi DI noona tin na jigi wu-pono te tin.

16 Ku nan manɔ ku pɔpɔni We tɔnɔ kum wuni ku wi:

«Á taá yi wu-pono tiinə,
si amu Baŋa-We yi wu-pono tu mu.»

17 Abam na yəni á loori We, á bə-DI nu á Ko mu, yi dintu nan mu wó di nabiinə maama sariya si ku manɔ di ba titɔŋa na yi te tin, yi DI ba kuri noona daani. Kuntu, á ta na wu lugu baŋa nu maŋa kalu tin, ku manɔ si á taá kwari We kulu maama á na ki tin wuni.

18 Á ye nu We vri abam si á daa yi taá tɔgi cullu tilu na nuŋi á nabaara bam juŋa nu tin mu. We na li abam wo-yooru tum kuntu wuni tin, ku dai lugu baŋa səbu naa səbu-siŋa, wənu tilu na wai ti cɔgi tin, mu DI me DI ηwi DI vri abam.

19 We nan me Zezi Kriŋi jana kam mu DI ma vri abam, yi kantu tiini ka jigi dam. Zezi na jigi kaanum kuntu tin, o nyi di pɛlbu wulu na tiini o lana faŋi yi kulokulu tərə ku na yi balɔrɔ o yira nu tin mu.

20 We manɔ DI kuri wuntu mu ku loori lugu pulim, si o vri noona ba lwarim wuni. Ku daari lugu baŋa kweelim maŋa kam laan nan na yi tin, We pɛ á lwar-o, si o vri abam.

21 Á nan de Zezi ηwaanɔ mu á ki á wu-didwa di We. Dintu mu bi-o DI pa o yagi tɔuni, yi DI

daari DI pa o na paari-zulə. Kɔ ma pai á suni á jigi wɔ-didba di tina We tee ni.

²² Abam na se We ciga kam tin mu pe á bicara fɔgi ya kwe, ku pa á jigi sono ciga ciga di á ko-biə balu na yi We noona tin. Kuntu tin, á taá tiini á soe daani di á bicara maama.

²³ Abam na jigi We ηwi-dɔŋa kam tin, ka kuri wɔ nuŋi nabiinə balu na tu tin te, ka nan ba cɔga. Ku yi We kwərə kam na pai ηwia yi ka wɔra maŋa maama tin ηwaanu mu á ne ηwi-dɔŋa kam kuntu.

²⁴ Ku nan pɔpɔni We tɔnɔ kɔm wɔni ku wi:

«Ku na yi nabiinə,

bantu nyi di gaa mu yi ba ba daani ba tɔa.

Ba ninwaŋa maa ba daani ka kea,
nɔneeni ga-punnu tim na yi te tin.

Gaa kɔm na yəni ku kwaarɪ,

ku punnu tim wó siiri mu.

²⁵ Ku nan na yi We kwərə kam,

kantu wó ta wɔra si ku taa ve maŋa kalu na ba
ti tin.»

Kwərə kam kuntu mu yi kwərə-ywəŋə kalu ba na
bri abam tin.

2

¹ Kuntu ηwaanu á ja á titi di pu-sɔŋa dwi maama di sisuna, si á yi taá yi pipiri-nyina, naa á taá jigi wɔ-gɔɔ, naa á taá yi bɔbari-nyina.

² Pa-na á fra taa zɔɔri We kwərə kam yiranɪ, ni bu-sɔŋa fra na zɔɔri o nu yili te tin. Kuntu mu wó pa á wɔbɔŋa bi di We ciga kam, si á na vrɪm fasi.

³ Kɔ pɔpɔni We tɔnɔ kɔm wɔni kɔ wɔ: «Abam maɲi á maani dí Yuutu wɔm na tiini o yɔ lanyɪrani te tɪn.»

Balu na se Zezi tɪn mu yɔ We nɔɔna

⁴ Nan twe-na dí Yuutu Zezi, si wɔm mu yɔ ɲwɪa tu, yɔ o nyɔ dí kandwe díɔ nabiinɔ na vɪn tɪn. We nan maɲi Dɪ kuri wɔntɔ mu, yɔ o jɪɟi kuri dí Dɪ kɔ ja gaali.

⁵ Abam dí na jɪɟi We ɲwɪ-dɔɲa kam tɪn, yaɟi-na si We kwe abam nɪɲeeɪi kandwa yaɔ Dɪ na wɔra Dɪ maa lo Dɪ digɔ kalɔ Dɪ Joro kɔm na wɔ ta zɔɔri ka wɔni tɪn. Kɔntɔ, á laan wɔ ta yɔ We kaanɪm tiinɔ, yɔ á na wɔ ta kaani-Dɪ te tɪn mu yɔ si á taá zuli-Dɪ dí á bɪcara maama, yɔ kɔ poli Dɪ wɔ á na ɲwɪ dí Zezi Krisi tɪn ɲwaanɪ.

⁶ Kɔ maɲi kɔ pɔpɔni We tɔnɔ kɔm wɔni kɔ wɔ:

«Nii-na, amɔ We lagi a cwi kandwe díɔ na tiini dí lana tɪn,

si a ma lo sɔɲɔ Siyɔn nɪ.

Amɔ kuri kandwe díɔm kɔntɔ,

yɔ díntɔ mu yɔ kandwe díɔ na paɪ digɔ kam zɪga lana tɪn.

Wɔɔɔ nan na kɪ o wɔ-dɪdɔba dí wɔɔɔ na yɔ kandwe díɔm kɔntɔ tɪn,

cavɪra bá fɔɟi ya ja kɔntɔ tu.»

⁷ Kɔ na yɔ abam balu na kɪ á wɔ-dɪdɔba dí-d-o tɪn, o jɪɟi kuri zanzan dí abam. Kɔ daari, kɔ na yɔ balu na vɪ-o tɪn, kɔ nyɔ dí kɔ na pɔpɔni We tɔnɔ kɔm wɔni kɔ wɔ:

«Kandwe díɔ lwara na vɪn tɪn laan mu joori dí ba dí ji kandwe díɔ na paɪ digɔ kam dana yɔ ka zɪga lana tɪn.»

⁸ Kɔ na yɪ balɔ na vɪ-o tɪn, kɔ pɔpɔnɪ kɔ wɪ:
«O yɪ kandwɛ dɪlɔ ba na wó magɪ ba tɪtɪ dɪ dɪ
ba tɔ tɪga nɪ tɪn.»

Kɔ yɪ ba na wɔ sɛ Wɛ kwɛrɛ kam tɪn ɲwaanɪ mɔ
baá tɔ kɔntɔ. Kɔ maa manɪ sɪ kɔ kɪ-ba kɔntɔ mɔ.

⁹ Kɔ daari kɔ na yɪ abam,
abam yɪ dwi dɪlɔ Wɛ tɪtɪ na kuri tɪn.

Dɪ maa pa á yɪ Dɪ kaanɪm tiinɛ balɔ na tɔɲɪ Dɪ
paari dɪm ɲwaanɪ tɪn.

Á maa kwɛri á yɪ dwi tiinɛ balɔ Wɛ tɪtɪ na lɪ sɪ
á taá yɪ nɔɔna balɔ na yɪ Dɪ nyɪm tɪn.

Wɛ bɛɲɪ abam Dɪ pa á nɔɲɪ lim wɔnɪ, yɪ Dɪ daari
Dɪ pa á ɲwɪ Dɪ pooni dɪlɔ na lana tɪn wɔnɪ, sɪ á
laan wanɪ á pa nɔɔna lwarɪ wo-kamunɛ yalɔ Dɪ
na kɪ tɪn.

¹⁰ Abam dɛɛn ya dai Wɛ nɔɔna, yɪ á laan ba á jɪ
Dɪ nɔɔna. Abam dɛɛn ya dai balɔ Wɛ na jɪɲɪ á
ɲwanɲa tɪn, yɪ Dɪ laan ba Dɪ duri á ɲwanɲa.

*Dí na manɪ sɪ dí ɲwɪa taa yɪ te nɔɔna maama
yigɛ nɪ tɪn*

¹¹ A badon-sonnu-ba, abam na yɪ vɛrɛ lɔɖɔ
baɲa nɪ yɪ á ba jɪɲɪ kugu je tɪn, a loori abam
sɪ á ja á tɪtɪ dɪ á fra na zɔvɪ lɔɖɔ baɲa wo-yɔɔvɔ
tɪlɔ tɪn. Tɪntɔ mɔ kwaanɪ sɪ tɪ cogɪ á ɲwɪa.

¹² Á pa-na á kikiɛ maama taa lana balɔ na ba
tɔɲɪ Wɛ tɪn tɪtari nɪ. Kɔntɔ mɔ, ba na yáali abam
ba wɪ á yɪ wo-lwaanɔ kɛrɛ, ba laan wó ba ba
lwarɪ á kɛm-laarɔ na yɪ te tɪn, yɪ ba daari ba
zuli Wɛ manɲa kalɔ Dɪ na lagɪ Dɪ ba tɪn.

¹³⁻¹⁴ Kɔ na yɪ nɔɔna balɔ maama na jɪɲɪ nɪ sɪ
ba taa te ba donnɛ tɪn, sɪ á taá sɛ ba nɪ á na tɔɲɪ
dí Yuutu wɔm tɪn ɲwaanɪ. Kɔ na yɪ Pa-farɔ wɔlɔ

na te tɩv kɔm maama tɩn, dɩ o dɩdɛɛra balɔ o na pɛ-ba dam tɩn, sɩ á taá nɩgɩ ba maama. O tɩŋi bantɩ sɩ ba taa vanɩ balɔ na kɩ balɔɔ tɩn zwa mu, sɩ ba daari ba taa tee balɔ na kɩ lanyɩranɩ tɩn.

¹⁵ Wɛ wɔbɔŋa na lagɩ te tɩn mu yɩ sɩ á pa á kikiə taa lana, sɩ kɩ wanɩ kɩ pa nɔn-jwəɛru pu ba niə dɩ ba bitar-yɔɔɔɔ tɩv ba na ŋɔɔnɩ abam baŋa nɩ tɩn.

¹⁶ Abam yɩ balɔ na te á tɩtɩ tɩn mu, yɩ á ŋwɩa kam manɩ sɩ ka taa yɩ kɔntɩ donɩ mu. Á nan yɩ tɔgɩ kɔntɩ ŋwaanɩ á bɔŋɩ nɩ á jɩgɩ cwəŋə sɩ á kɩ kəm-balwaarɩ. Á nan pa-na á kikiə taa lana, á na yɩ Wɛ tɩntɔŋna tɩn ŋwaanɩ.

¹⁷ Á taá zuli nɔɔna maama.

Á taá soe balɔ maama na yɩ á ko-biə Zezi cwəŋə kam wɔnɩ tɩn.

Taá kwari-na Wɛ.

Á taá zuli-na Pa-farɩ wɔm.

Dɩbam manɩ sɩ dí lwəni Zezi mu dí yaara wɔnɩ

¹⁸ Abam balɔ na yɩ tɩntɔŋna tɩn manɩ sɩ á taá sɛ á yum tiinə niə, sɩ á taá nɩgɩ-ba lanyɩranɩ, kɩ na yɩ balɔ na jɩgɩ wɔ-bono yɩ ba kɩ abam lanyɩranɩ, naa kɩ zɩ yɩ balɔ kəm na cana dɩ abam tɩn dɩ.

¹⁹ Ba na yaari abam vwan yaara á na sɛ Wɛ tɩn ŋwaanɩ yɩ á vɔ pu-dɩa, kɔntɩ yɩ kɔlɩ na lana tɩn Wɛ yigə nɩ.

²⁰ Abam nan na kɩ balɔɔ yɩ ba vanɩ á zwe kɩ ŋwaanɩ, yɩ á na manɩ á vɔ á wɩ dɩ yaara yam kɔntɩ dɩ, kɩ jɩgɩ kuri na? Kɩ daari á na kɩ lanyɩranɩ yɩ ba ta yaari abam, yɩ á na vɔgɩ á wɩ, kɔntɩ lana Wɛ yigə nɩ.

21 Wɛ na bɛɲi abam sɪ á taá tɔɣi-DI tɪn, kɔ yɪ sɪ á vɔ á wɔ mɔ yaara wɔnɪ. Zezi Krisi tɪtɪ dɛɛn maɲɪ o yaari abam ɲwaanɪ, sɪ kɔ pa á taá tɔɣi o na-bwɛrɛ mɔ á lwɛni o dɛɛn na kɪ te tɪn:

22 Wɔntɔ nan wɔ kɪ lwarɪm dɪ finfin dɪ, yɪ o ni-taanɪ ba jɪɣi vwan.

23 Nɔɔna dɛɛn maa jɪɣ-o ba twɪa, yɪ o wɔ tɔɣi o twɪ-ba.

Ba ma kwɛri ba bɛɛs-o, yɪ o wɔ lɛri-ba balɔɔ.

O nan kɪ o tɪtɪ mɔ Wɛ jɪɲa nɪ,

dɪntɔ mɔ yɪ dɪlɔ na tɔɣi cɪga DI ma di nɔɔna sariya tɪn.

24 Zezi Krisi mɔ jɔɲi dɪbam lwarɪm o tɪ tɔɔn-daa yuu nɪ dɪbam ɲwaanɪ. O kɪ kɔntɔ sɪ kɔ pa lwarɪm daa mɔ yɪ taa te dɪbam. Kɔntɔ, kɔ na yɪ lwarɪm jɛɣɛ nɪ, dɪbam nyɪ nɪ twa mɔ te, yɪ dɪ laan daari dɪ taá jɪɣi ɲwɪa kalɔ na tɔɣi cɪga tɪn Wɛ yigɛ nɪ. Ba na pogili Zezi yɪra yam tɔɔn-dagara baɲa nɪ tɪn mɔ pɛ abam na yazurɛ.

25 Abam ya nyɪ dɪ peeni sɪlɔ na je tɪn mɔ. Á laan ma joori á ba á kɪ á tɪtɪ Zezi jɪɲa nɪ, wɔlɔ na yɪ abam nayɪrɔ yɪ o nii abam baɲa nɪ tɪn.

3

Kaana dɪ ba banna na maɲɪ sɪ ba taa nɪɣi daanɪ te tɪn

1 Abam balɔ na yɪ kaana tɪn, abam dɪ maɲɪ sɪ á taá sɛ á banna ni kɔntɔ, sɪ kɔ pa á banna bam badaara ya na vɪn Wɛ taanɪ dɪm, sɪ ba laan na á kɛm-laarɔ tɪm, sɪ kɔ pa ba ba ba sɛ Wɛ, dɪ á na maɲɪ á wɔ puri á ni dɪ.

² Ba nan wó maanɩ ba lwarɩ nɩ á nɩgɩ-ba yɩ á sɩnɩ á tɔgɩ cɩga cwəŋə.

³ Abam yɩ zaŋɩ á kwe á wɔbɔŋa á tiŋi nɩnwaŋa zɩla baŋa nɩ, kɔ na yɩ á na wó kwe á yuni te, dɩ á na wó kɩ səbu-sɩŋa zwa-kwana dɩ səbu-sɩŋa wəŋu á yɩra nɩ te tɩn, dɩ á na wó ta zɔɔrɩ gwar-laarɔ te tɩn.

⁴ Abam nan maŋɩ sɩ á kwe á bɩcara mu lanyɩranɩ, sɩ á taá jɩgɩ wɔ-bono dɩ wɔ-zuru. A na fɔgɩ á kwe á bɩcara yɩ ya lamma kɩntɔ doŋ, ya lam dɩm daa bá cɔgɩ, yɩ kɔú ta jɩgɩ kuri lanyɩranɩ Wɛ tee nɩ.

⁵ Faŋa faŋa kaana balɔ ya na yɩ Wɛ nɔɔna yɩ ba jɩgɩ tɩna dɩ Wɛ tɩn dɩ dɛɛn kwe ba bɩcara kɩntɔ doŋ mu, dɩ ba na sɛ ba banna nɩ tɩn.

⁶ Sara dɛɛn kɩ kɩntɔ mu, yɩ o sɛ o barɔ Abraham nɩ, dɩ o na bə-o nɩ o yuutu tɩn. Abam dɩ nan yɩ wɔntɔ biə mu, dɩ á na kɩ kəm-laarɔ yɩ á wɔ pɛ fɔɔnɩ zɔ abam dɩ kɔlɔkɔlɔ.

⁷ Abam balɔ dɩ na yɩ kan-banna tɩn maŋɩ sɩ á taá nɩgɩ á kaana bam kɩntɔ doŋ mu. A na zɔɔrɩ dɩ á kaana bam tɩn, á taá ye nɩ ba ba dana nɩ abam te. Ba nan wó wəli dɩ abam ba na Wɛ ŋwɩ-dɔŋa kam dɩ Dɩ zaanɩ dɩm. Kɩntɔ tɩn, taá zuli-na-ba, sɩ kɔlɔkɔlɔ yɩ cɔ abam Wɛ-loro.

Dí taá kɩ lanyɩranɩ dɩ dí zɩ maŋɩ dí yaari dɩ

⁸ A na lagɩ a ta kɔlɔ a ma kweeli tɩn mu yɩ sɩ abam maama taá jɩgɩ wɔbɔŋ-dɩdwi, sɩ á taá jɩgɩ da-ŋwaŋa, sɩ á taá soe daanɩ á na yɩ da-kɔ-biə Zezi ŋwaanɩ tɩn. A taá duri da-yibwəŋə, sɩ á daari á taá tu á tɩtɩ da tee nɩ.

⁹ Nɔɔnɔ na kɪ abam wo-lɔŋɔ, sɪ á dɪ daa yɪ joori á kɪ-o wo-lɔŋɔ á ma ŋwɪ. Nɔɔnɔ na twɪ abam, á dɪ daa yɪ tɔɣɪ á twɪ-o, sɪ á daari á loori Wɛ á pa-o sɪ Dɪ kɪ-o lanyɪrani, sɪ kɪ yɪ kɔntɔ ŋwaanɪ mɔ Wɛ bɛŋɪ abam sɪ á taá tɔɣɪ-Dɪ, yɪ abam dɪ wó ba á jɔŋɪ lanyɪrani Wɛ tee nɪ.

¹⁰ Kɔ pɔpɔnɪ Wɛ tɔnɔ kɔm wɔnɪ kɔ wɪ:
«Nɔɔnɔ wɔɔ maama na lagɪ sɪ o na o ŋwɪa ywəəni dɪ wɔpɔlo tɪn maŋɪ sɪ o ja o tɪtɪ dɪ wo-balwaarɔ taanɪ dɪ vwan fɔm mɔ.

¹¹ Kɔntɔ tu maŋɪ sɪ o yagɪ kəm-balwaarɔ, sɪ o daari o taa kɪ lanyɪrani, sɪ o kwaanɪ o taa jɪɣɪ ywəəni dɪ nɔɔna maama.

¹² Bɛŋwaanɪ dɪ Yuutu Baŋa-Wɛ nii balɔ na tɔɣɪ cɪga tɪn baŋa nɪ mɔ, yɪ Dɪ cɛɣɪ ba loro.

Kɔ nan na yɪ balɔ na kɪ kəm-balwaarɔ tɪn, Dɪ yigə tərə dɪ ba.»

¹³ Wɔɔ mɔ wó wanɪ o kɪ abam wo-lɔŋɔ dɪ á na tiini á kwaanɪ á kɪ lanyɪrani?

¹⁴ Abam nan na maŋɪ á na yaara á na kɪ lanyɪrani tɪn ŋwaanɪ mɔ dɪ, á daa ta jɪɣɪ yu-yoŋɔ. Á nan yɪ taá fɔna dɪ ba, naa á pa á wɔbɔŋa vugimi.

¹⁵ Taá zuli-na á Yuutu Zezi Kɪsɪ dɪ á bɪcara maama. Nan ti-na á yigə maŋa maama, sɪ á wanɪ á ləri nɔɔnɔ wɔɔ maama na wó bwe abam sɪ o lwarɪ tɪna yalɔ á na jɪɣɪ dɪ Wɛ tɪn na yɪ te tɪn.

¹⁶ Á nan ləri kɔntɔ tu dɪ wɔ-bono dɪ zulə. Á taá kɪ wəənu tɪɔ á na ye á bɪcara nɪ nɪ tɪ lana tɪn, sɪ kɪ pa cavɪra ja balɔ na culi abam dɪ á kəm-laarɔ tɪn Zezi Kɪsɪ ŋwaanɪ tɪn.

17 Á na kɪ lanyɪranɪ yɪ ba yaaru abam kɪ ɲwaaɪ yɪ kɪ yɪ Wɛ wɔbɔɲa, kɪ garɪ á na kɪ kɛm-balwaarɔ yɪ á yaaru tɪ ɲwaaɪ.

18 Zezi Kriɪi dɛɛn nan tɪgɪ bɪdɪwɪ mɔ o ma saaru nabiinɛ lwarɪm. Kɪ maa yɪ nɔn-ɲɔm mɔ lɛri nɔn-balwaarɔ yuu nɪ o tɪ, yɪ o wanɪ o kɪ-ba Wɛ ɲɲa nɪ. Ba gɔ-o mɔ, yɪ Wɛ Joro kɔm joori kɪ pa-o ɲwɪa.

19 O laan ma tɔgɪ Dɪ Joro kɔm kɔntɔ dam ɲwaaɪ o vu nɔɔna balɔ jwɛaru ba dɛɛn na pɪ curu nɪ tɪn te, yɪ o tɔɔɪ Wɛ kwɛrɛ kam o bri-ba.

20 Kɪ yɪ nɔɔna balɔ dɛɛn na vɪn Wɛ ni tɪn jwɛaru mɔ kɔntɔ. Kɪ yɪ maɲa kalɔ Wɛ na pɪnɪ Dɪ banɪ yɪ Nowe wura o paɪ naboro kamunu kɔm sɪ o ma jɔɲi o ɲwɪa tɪn mɔ. Nɔɔna balɔ dɛɛn na zɔ naboro kɔm wɔ tɪn yɪ nana má má mɔ, yɪ Wɛ tɔgɪ na bam baɲa Dɪ vrɪ ba ɲwɪa.

21 Kɔntɔ yɪ nyɪnyɔgɔ mɔ, kɪ na mɛ kɪ bri nɪ abam dɪ na pɛ ba miisi abam na wɔnɪ tɪn mɔ pɛ Wɛ vrɪ abam Zezi Kriɪi na bi o yaɲɪ tɔbɪnɪ tɪn ɲwaaɪ. Ba na miisi abam na wɔnɪ tɪn, kɪ daɪ sɪ á ma swe á yɪra digiru. Kɪ nan yɪ á goni ni mɔ dɪ Wɛ, sɪ á taá tɔgɪ-Dɪ dɪ wɔ-pɔɲo.

22 Zezi Kriɪi mɔ diini Wɛ-sɔɲo o jɔni Wɛ jazɪm nɪ, yɪ malesɪ dɪ dɪdɛera dɪ wɛɛnu tɪɔ maama na jɪgɪ dam tɪn wɔ o dam kuri nɪ.

4

Dí maɲɪ sɪ dí taá ɲwɪ nɪ Wɛ wɔbɔɲa na lagɪ te tɪn mɔ

¹ Kɔntɔ, abam maɲɪ á lwarɪ Zezi Kriɪi na nɛ yaara o yɪra wɔnɪ te tɪn. Kɪ maɲɪ sɪ abam dɪ taá jɪgɪ wɔntɔ wɔbɔɲa yam don, sɪ á ma fɔgɪ á cɪ

á títu yaara wónu. Beɲwaani, noɔɔɔ wɔɔɔ na ne yaara o yira wónu tɪn, lwarim daa ba te kuntu tu.

² Kuntu, abam daa ta na jigi ɲwɪa lɔɔɔ baɲa ni tɪn, á daa wɔ manɪ sɪ á taá toɔi wo-yɔɔɔ tɪɔ nabiinə fra na zɔɔɔ tɪn. Á manɪ sɪ á taá toɔi We wɔɔɔɲa na lagi kɔɔɔ tɪn mu.

³ Abam deen cɔɔi á ɲwɪa kam maɲa zanzan, dɪ á na yəni á toɔi cwe sɪɔ balɔ na yəri We tɪn na lagi sɪ ba taa toɔi tɪn. Abam deen yəni á kɪ wo-digiru kikiə dɪ wo-yɔɔɔ tɪɔ maama á fra na zɔɔɔ tɪn. Á deen maa yɪ sa-nyɔɔa, yɪ á yɪ nɔn-kwəlu á nyɔ sana á bugə. Á maa kwəri á toɔi jwənə kaanum, mu kɔɔɔ We wɔɔɔɲa na vai tɪn.

⁴ Kɔ daari lele kuntu, á daa na ba toɔi dɪ balɔ na yəri We á kɪ wo-zɔɔna kikiə kuntu donɲ tɪn, kɔ kɪ-ba yəu mu, kɔ pa ba jigi abam ba twɪa.

⁵ Bantu nan wú ba ba zɪgi We yigə ni yɪ ba tɔɔɔ ba kwəri. Dɪntu nan ti Dɪ yigə sɪ Dɪ dɪ nabiinə sariya, kɔ na yɪ balɔ na ɲwɪ dɪ balɔ na manɪ ba ti tɪn dɪ.

⁶ Kɔ yɪ kuntu ɲwaani mu ba deen tɔɔɔ We kwər-ywəɲə kam ba bri balɔ na tɪgi tɪn dɪ. Bantu yira yam mu tɪga, nɪneeni nabiinə maama na manɪ sɪ ba ti ba lwarim ɲwaani te tɪn. Ba nan na ni We kwər-ywəɲə kam tɪn, kɔ yɪ sɪ ba jwəuru tim laan mu na We ɲwɪ-dɔɲa kam.

⁷ Lɔɔɔ baɲa dɪ kɔ wəənu maama tiim twe. Nan fɔɔi-na á ja á wɔɔɔɲa sɪ á taá jigi yawala dɪ We-loro.

⁸ Kɔɔɔ na dwe maama tɪn yɪ sɪ á taá soe daani dɪ á wɔ maama. Beɲwaani, á na soe daani, kú pa á donnə na kɪ kəm-balwaarɔ tɪɔ zanzan tɪn

daa bá ta wɔ á wɔbɔŋa nɪ.

⁹ Taá kɪ-na vərə voro, sɪ pɔpɔna taa təri á tɪtari nɪ.

¹⁰ Abam dɪdɔa dɪdɔa na jɔŋi pɛɛri dɪɔ We tee nɪ tɪn, á taá ma-dɪ á tɔŋi á wəli daani. Kɔntɔ, á taá yɪ tɪntɔŋ-ŋɔna balɔ na jɔŋi We pɛɛra yam dwi təri təri á ma tɔŋi Dɪ na lagɪ te tɪn.

¹¹ Abam wɔɔɔ We na pɛ-o pɛɛri sɪ o taa wai o ŋɔɔɔni o brɪ nɔɔna tɪn maŋi sɪ o taa ŋɔɔɔni We kwərə kam mɔ. Wɔɔɔ We na pɛ sɪ o taa tɔŋi o wəli o donnə tɪn dɪ maŋi sɪ o taa mai dam dɪɔ We na pɛ-o tɪn mɔ o ma tɔŋa. Kɔntɔ wó pa nɔɔna taa zuli We wɔŋo maama wɔni Zezi Krisi yɪri ŋwaani. Wɔntɔ nan mɔ te zulə dɪ dam sɪ kɔ taa ve maŋa kalɔ na ba ti tɪn. Amina.

Wɔɔɔ na yaari Zezi Krisi ŋwaani tɪn jɪgɪ yu-yoŋo

¹² A badon-sonnu-ba, á yɪ pa kɔ sɔ abam dɪ can-kamunu na yɪ abam. Á nan yɪ pa kɔ sɔɔri abam, nɪnɛɛni kɔ yɪ wo-kɪnkagɪli mɔ te.

¹³ Taá kɪ-na wɔpɔlo dɪ abam na tɔgɪ á na Zezi Krisi yaara yam doŋ tɪn. Kɔntɔ, Zezi Krisi na joori o ba yɪ o paari zulə yam na wó ba ya brɪ jaja maŋa kalɔ tɪn, á wɔpɔlo kɔm laan wó tiini kɔ gaali.

¹⁴ Nɔɔna nan na twɪ abam á na yɪ Zezi Krisi nɔɔna tɪn ŋwaani, á jɪgɪ yu-yoŋo, bɛŋwaani We Joro kɔm na jɪgɪ paari-zulə tɪn wɔ abam tee nɪ.

¹⁵ Abam wɔɔɔ na nɛ yaara, sɪ kɔ yɪ zanɪ kɔ taa yɪ nɔn-gɔra ŋwaani, naa ŋwɔni naa wɔ-balwaarɔ kəm naa bɪbara ŋwaani.

¹⁶ Abam wɔɔɔ nan na yaari o na yi Zezi Kriɛi nɔɔɔɔ tɪn ŋwaani, o yi pa cavura taa jɔg-o kɔ ŋwaani. Kɔntɔ tu nan maɲɪ sɪ o pa Wɛ zulɔ dɪ nɔɔɔna na bɛ-o nɪ Kriɛi bu tɪn.

¹⁷ Maɲa kam yiɔ sɪ Wɛ di nabiinɔ sariya. Kɔ nan yi Dɪ titɪ nɔɔɔna bam baɲa nɪ mɔ Dɪ lagɪ Dɪ puli. Kɔ nan na wɔ puli dɪbam tee nɪ mɔ tɪn, kɔ laan na tu kɔ yi balɔ na vɪn Wɛ kwɔr-ywɔŋɔ kam tɪn, kɔɔ ta yi ta mɔ dɪ bantu? Kɔ bɔ tiini kɔ ki cam dɪ ba cɪga?

¹⁸ Kɔ pɔpɔnɪ Wɛ tɔnɔ kɔm wɔnɪ kɔ wɪ:
«Kɔ na cɛ mɔ, yi nɔn-ŋɔna na ŋwɪa Wɛ tee nɪ tɪn,
balɔ laan na vɪn Wɛ yi ba yi nɔn-balwaarɔ tɪn,
kɔɔ ki-ba tɛ?»

¹⁹ Kɔntɔ, balɔ na nɛ yaara nɪ Wɛ wɔbɔɲa na lagɪ te tɪn maɲɪ sɪ ba taa ki lanyɪranɪ mɔ, sɪ ba ki ba titɪ ba naanɔ Wɛ jɪɲa nɪ. Dɪ bɔ kwanɪ Dɪ ni dɪm Dɪ na goni tɪn.

5

Wɛ nɔɔɔna na maɲɪ sɪ ba taa ŋwɪ daani te tɪn

¹ Amɔ lagɪ a ŋɔɔnɪ dɪ balɔ na yi Zezi kɔgɔ kɔm nakwa abam titari nɪ tɪn mɔ. Amɔ dɪ yi nakwɪ mɔ. Amɔ yi dɛɛn nɛ Zezi Kriɛi na yaari te o tɪ tɪn, yi a laan bri nɔɔɔna o cɪga kam. Amɔ nan wɔ tɔgɪ a na o paari-zulɔ yam ya na wɔ ba ya bri jaja tɪn.

² A nan loori abam balɔ na yi nakwa tɪn, sɪ á taá nii Wɛ nɔn-kɔgɔ kɔm Dɪ na ki á jɪɲa nɪ tɪn baɲa nɪ, nɪ nayɪra na nii ba peeni baɲa nɪ te tɪn. Kɔ nan dai dɪ fifɪɔn mɔ á wɔ ta maa nii-ba, kɔ yi sɪ á wɔbɔɲa mɔ taa lagɪ titɔɲɪ dɪm nɪ Wɛ na

lagi te tɪn. Kɔ daɪ sɪ á taá tɔŋɪ səbu-lagi ŋwaanɪ. Á pa kɔ taa yɪ á na soe tɪtɔŋɪ dɪm tɪn ŋwaanɪ.

³ Á yɪ taá kɪ dam dɪ balɔ á na nii ba baŋa nɪ tɪn, á nan taá jɪgɪ nyɪnyɔgɔ kɔlɔ na lana tɪn, sɪ ba wanɪ ba taa lwɛni abam na yɪ te tɪn.

⁴ Kɔntɔ tɪn, abam Nayɪrɪ-pɛ wɔm na joori o ba, o laan wó pa abam pɛɛrɪ dɪlɔ lam na bá fɔgɪ dɪ ti yɪ dɪ jɪgɪ paarɪ-zulə tɪn.

⁵ Abam balɔ dɪ na yɪ nɔn-dɔnnɔ tɪn maŋɪ sɪ á taá sɛ á nakwa bam ni mɔ. Kɔ nan maŋɪ sɪ abam maama taá tu á tɪtɪ mɔ á pa daanɪ, sɪ á taá tɔŋɪ á wɛli daanɪ. Bɛŋwaanɪ kɔ pɔpɔnɪ Wɛ tɔnɔ kɔm wɔnɪ kɔ wɪ:

«Wɛ culi balɔ na kɪ kamunni tɪn, yɪ Dɪ daari Dɪ kɪ balɔ na tu ba tɪtɪ tɪn lanyɪranɪ.»

⁶ Kɔntɔ ŋwaanɪ, taá tu-na á tɪtɪ, sɪ á daari á kɪ á tɪtɪ Dam-Paŋwa Tu Wɛ jɪŋa nɪ, sɪ dɪntɔ maŋa kam na tu ka yɪ, Dɪ laan wó zɛŋɪ abam Dɪ pa á na zulə.

⁷ Liə yalɔ maama na jɪgɪ abam tɪn, á kwe-ya á pa Wɛ, sɪ dɪntɔ mɔ nii abam baŋa nɪ.

⁸ Nan ja-na á wɔbɔŋa lanyɪranɪ, sɪ á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ, sɪ sɪtaanɪ na yɪ abam dɔm tɪn kari dɪ kaagi mɔ dɪ lagi cwəŋə sɪ dɪ cɔgɪ abam, nɪnɛɛnɪ kana na jɪgɪ nyɔŋo yɪ kɔ kari kɔ kaagi kɔ lagi varɪm sɪ kɔ zi te tɪn.

⁹ Nan zɪgɪ-na kəŋkəŋ dɪ wɔ-dɪdɔa sɪ á vɪ-dɪ, sɪ á lwarɪ nɪ á ko-biə balɔ na wɔ lɔgɔ baŋa je sɪm maama nɪ tɪn dɪ jɪgɪ yaara yantɔ donɪ mɔ.

¹⁰ Abam nan na yaari maŋa funfun, Wɛ dɪlɔ na zɛni nabiinə dɪ Dɪ zaanɪ dɪlɔ na daga tɪn laan wó pa á bɪcara fɔgɪ ya kwe. Dɪ wó pa abam dam, sɪ á taá zɪgɪ kəŋkəŋ wɔŋo maama wɔnɪ. Dɪntɔ

mɔ bɛŋi abam sɪ á tɔɔi á na DI paari-zulɔ yalɔ na ba ti tɪn, á na ŋwi dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

¹¹ Dɪntɔ mɔ jigi dam sɪ kɔ taa ve maŋa kalɔ na ba ti tɪn. Amina.

Tiim kwɛrɔ

¹² Amɔ pɛ Siliven mɔ pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ, sɪ a pa abam. Wɔntɔ mɔ yi dɪ ko-bu wɔlɔ amɔ na ye ni o yi cɪga tu Wɛ cwɛŋɔ kam wɔni tɪn. A pɔpɔni taani dɪntɔ funfɪn mɔ sɪ a ma pa abam na baari, sɪ a daari a pa á lwarɪ ni cɪga kalɔ á na sɛ tɪn mɔ yi Wɛ zaani dɪm cɪga cɪga. Nan fɔɔi-na á taá jigi cɪga kam kɔntɔ.

¹³ Wɛ kɔɔɔ kɔlɔ na wɔ Babilɔni ni yi Wɛ kuri-ba ni DI na kuri abam dɪ te tɪn jɔɔni abam. Mariki wɔlɔ na yi amɔ bu Wɛ cwɛŋɔ kam ŋwaanɪ tɪn dɪ jɔɔni abam.

¹⁴ Á na jeeri daani, sɪ á taá jɔɔni daani dɪ sono. Abam balɔ maama na yi Zezi Krisi nɔɔna tɪn, Wɛ wó pa abam yazurɔ.

Wε Tɔno dɪ kasum

Kasem (Kassem): Wε Tɔno dɪ kasum New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kasem)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 29 Jan 2022

993cfae5-b100-5981-87e7-5a648d773cb9